



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 243/07-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. októbra 2007 o sťažnosti J. N., t. č. vo väzbe, ktorou namieta porušenie svojich bližšie neoznačených práv postupom Okresného súdu Brezno v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 5. februára 2007 a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 5 To 109/07-252 z 9. mája 2007 a o jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť J. N. o d m i e t a .
2. Žiadosti J. N. o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júna 2007 doručená sťažnosť J. N., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej sa okrem iného uvádza:

«Dňa 5. 2. 07 som písomne požiadal Okresný súd v Brezne o prepustenie z väzby o ktorom nebolo do dnešného dňa rozhodnuté.

Dňa 23. 4. 07 môj advokát JUDr. G. ústne podal ďalšiu sťažnosť o moje prepustenie z väzby, ktorá bola na tomto pojednávaní o predbežnom prejednaní obžaloby aj ihneď zamietnutá a teda Okresný súd sa dopustil chyby, keď prijal a prejednal žiadosť, hoci predchádzajúca písomná žiadosť z 5. 2. 07 nebola prejednaná.

Sudca Okresného súdu postupoval protiprávne, keď dve nezávisle podané žiadosti spojil pravdepodobne v jednu a takto ich aj prejednal.

Ďalej sudca Okresného súdu v Brezne ako hlavný a vlastne jediný dôvod zamietnutia tejto (týchto) mojej žiadosti uviedol: že už v minulosti som bol vo väzbe pre „konflikty“ s mojou družkou K. L., ibaže Okresný súd „zabudol“ v odôvodnení uviesť, že práve Okresný súd v Brezne ma spod týchto „konfliktov“ oslobodil a prepustil z väzby (viď prílohy). Teda tento nezmyselný dôvod nemôže byť jediným a hlavným dôvodom mojej terajšej väzby. Proti tomuto zamietnutiu mojej žiadosti som sa odvolal na Krajský súd v B. Bystrici a i napriek písomnému zdôvodneniu Krajský súd moje odvolanie zamietol presne s tým istým odôvodnením ako Okresný súd.

A teda mám zato, že ako Okresný súd v Brezne, tak aj Krajský súd v B. Bystrici pochybili a preto sa svojich občianskych práv a slobôd domáham cestou Ústavného súdu SR.

Nakoľko mi je bezdôvodne upierané právo na osobnú slobodu, žiadam Ústavný súd o nápravu a žiadam o prepustenie na slobodu.»

Kedže sťažnosť sťažovateľa v predloženom znení neobsahovala náležitosti kvalifikovanej sťažnosti podľa § 20 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd vo výzve z 22. júna 2007 poučil sťažovateľa, aké náležitosti má obsahovať a vyzval ho, aby v lehote 15 dní od doručenia svoju sťažnosť doplnil. Zároveň sťažovateľa upozornil, že ak v určenej lehote svoju sťažnosť požadovaným spôsobom nedoplní, môže to spôsobiť jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ reagoval na výzvu ústavného súdu podaním doručeným 6. júla 2007, v ktorom požiadal predĺženie lehoty na doplnenie svojej sťažnosti. Ústavný súd žiadosti sťažovateľa vyhovel a predĺžil mu lehotu na doplnenie sťažnosti do 28. júla 2007. Sťažovateľ následne doručil ústavnému súdu svoje podanie z 26. júla 2007, v ktorom uviedol:

„Dopĺňam týmto písomné náležitosti k mojej sťažnosti, vedenej ÚS SR pod sp. zn. Rvp 1052/07.

Myslím, že moja sťažnosť obsahuje všetky potrebné náležitosti, okrem splnomocnenia na moje zastupovanie pred Ústavným súdom.

Nakoľko môj súčasťný advokát mi bol ustanovený ex offi, odmietol ma zastupovať pred Ústavným súdom, pretože podľa jeho vyjadrenia, mu toto moje zastupovanie pred Ústavným súdom nikto neuhradí.

Nakoľko moja finančná situácia mi nedovoľuje obhajcu si zvoliť a uhradiť, prosím Ústavný súd, aby mi tohto pridelil.“

Za účelom overenia skutočností uvádzaných v sťažnosti sťažovateľa si ústavný súd ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti vyžiadal predmetný trestný spis Okresného súdu Brezno (ďalej len „okresný súd“), z ktorého zistil nasledovné:

Sťažovateľ bol vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uznesením sudkyne okresného súdu sp. zn. Tp 42/2006 z 20. novembra 2006.

Proti označenému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 5 Tpo 122/06 z 5. decembra 2006 tak, že ju zamietol.

Písomná žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 5. februára 2007 bola okresnému súdu doručená 7. februára 2007. Sudkyňa okresného súdu pre prípravné konanie požiadala 14. februára 2007 o vyjadrenie k tejto žiadosti Okresnú prokuratúru B. (ďalej len „okresná prokuratúra“).

Dňa 13. februára 2007 bola okresnému súdu doručená obžaloba na sťažovateľa. Sťažovateľ je obžalovaný zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 a 2 písm. a) a b) Trestného zákona, prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a 2 písm. b)

Trestného zákona a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona.

Dňa 19. februára 2007 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie okresnej prokuratúry k žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 5. februára 2007. Zákonná sudkyňa nariadila 6. marca 2007 verejné pojednávanie o tejto žiadosti sťažovateľa na 23. apríl 2007.

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí okresného súdu z 23. apríla 2007 vyplýva, že jeho predmetom bolo prerokovanie žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 5. februára 2007, ako aj predbežné prerokovanie obžaloby. Uvedenú žiadosť sťažovateľa okresný súd na verejnom zasadnutí uznesením č. k. 2 T 27/2007-249 z 23. apríla 2007 zamietol. Sťažovateľ do zápisnice o verejnom pojednávaní zahlásil sťažnosť proti uvedenému uzneseniu, ktorú bližšie neodôvodnil. Ústavný súd z uvedenej zápisnice zistil, že na tomto verejnom pojednávaní sťažovateľ ďalšiu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu nepredložil.

O sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 2 T 27/2007-249 z 23. apríla 2007 rozhodol krajský súd uznesením č. k. 5 To 109/07-252 z 9. mája 2007 tak, že ju zamietol.

Zo spisu vyplýva, že o ďalšej žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 2 T 27/07 z 11. júna 2007 tak, že ju zamietol. O sťažnosti proti tomuto uzneseniu okresného súdu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 To 189/07 zo 17. júla 2007 tak, že ju zamietol.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistil, že sťažnosť sťažovateľa ani po doplnení neobsahuje všetky náležitosti predpísané zákonom [napr. označenie základných práv a slobôd, ktoré mali byť porušené podľa § 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde; presné označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody podľa § 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde], a to napriek tomu, že sťažovateľ poučil, aké náležitosti má obsahovať a vyzval ho, aby chýbajúce náležitosti v určenej lehote odstránil s upozornením, že v opačnom prípade môže byť jeho sťažnosť odmietnutá podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu (sťažnosti) je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Aj keď na základe uvedeného bolo možné sťažnosť sťažovateľa odmietnuť aj bez ďalšieho skúmania z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, ústavný súd sa pri jej predbežnom prerokovaní zaoberal aj otázkou, či existujú dôvody na odmietnutie sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, a to najmä s ohľadom na to, že sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu na konanie pred ústavným súdom.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ opiera svoje tvrdenie o porušení svojich bližšie neoznačených práv o tvrdenia:

1) že okresný súd do dňa podania jeho sťažnosti ústavnému súdu nerozhodol o jeho písomnej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 5. februára 2007,

2) že okresný súd a následne aj krajský súd zamietli jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu len *«pre „konflikty“ s mojou družkou K. L.»*, a to napriek tomu že z tohto dôvodu ho okresný súd už v predchádzajúcom období *„oslobodil a prepustil z väzby“*, pričom toto svoje tvrdenie doložil kópiou rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T 167/03 z 1. decembra 2003, ktorým bol oslobodený spod obžaloby, *„pretože nebolo dokázané, že sa stali skutky, pre ktoré je obžalovaný stíhaný“* a kópiu uznesenia okresného súdu sp. zn. 1 T 167/03 z 1. decembra 2003, ktorým bol sťažovateľ prepustený z väzby na slobodu z dôvodu, že bol ako *„obžalovaný podľa § 226 písm. a Tr. zák. spod obžaloby oslobodený“*.

Vo vzťahu k prvému sťažovateľovmu tvrdeniu ústavný súd konštatoval, že tvrdenie sťažovateľa vyvracia obsah predmetného súdneho spisu. Z už uvádzaných zistení ústavného súdu totiž vyplýva, že o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 5. februára 2007 rozhodol okresný súd uznesením č. k. 2 T 27/2007-249 z 23. apríla 2007, pričom z obsahu zápisnice o verejnom pojednávaní z 23. apríla 2007 nevyplýva, že sťažovateľ alebo jeho právny zástupca podali na tomto verejnom pojednávaní ďalšiu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu.

Vo vzťahu k druhému sťažovateľovmu tvrdeniu ústavný súd konštatoval, že je tak z hľadiska postupu okresného súdu súvisiaceho s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 5. februára 2007, ako aj z hľadiska uznesenia krajského

súdu č. k. 5 To 109/07-252 z 9. mája 2007, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 2 T 27/2007-249 z 23. apríla 2007, irelevantné. Sťažovateľ bol totiž rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 167/03 z 1. decembra 2003 oslobodený spod obžaloby za skutky, ktoré sa mali stať v priebehu roka 2003, zatiaľ čo dôvody, pre ktoré bol sťažovateľ vzatý do väzby uznesením sudkyne okresného súdu sp. zn. Tp 42/2006 z 20. novembra 2006 sa, ako to vyplýva z obžaloby, opierajú o skutky, ktoré sa stali (mali stať) 19. júna 2006, 21. júna 2006, 16. októbra 2006 a 10. novembra 2006. Zároveň ústavný súd po preskúmaní dotknutých rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu týkajúcich sa vzatia sťažovateľa do väzby a rozhodovania o jeho žiadostiach o prepustenie z väzby na slobodu dospel k záveru, že sú riadne odôvodnené a z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné.

Na základe uvedeného ústavný súd uzavrel, že výhrady sťažovateľa uvádzané v sťažnosti sú zjavne neopodstatnené, keďže nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi postupom okresného súdu pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 5. februára 2007 a uznesením krajského súdu č. k. 5 To 109/07-252 z 9. mája 2007 a možným porušením základných práv a slobôd sťažovateľa vyplývajúcich mu z ústavy, príp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich mu z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Opierajúc sa o uvedené ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku tohto uznesenia) z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, ako aj z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

III.

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 30 a s § 138 Občianskeho súdneho poriadku môže ústavný súd ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, advokáta, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady

na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť.

Ako vyplýva z už uvedeného, sťažovateľ v podaní z 26. júla 2007 požiadal ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom z dôvodu, že jeho „*finančná situácia mi nedovoľuje obhajcu si zvoliť a uhradiť*“.

Pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd konštatoval, že v prípade sťažovateľa ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, keďže sa svojou sťažnosťou domáha ochrany svojich bližšie neoznačených práv, k porušeniu ktorých malo dôjsť postupom okresného súdu pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 5. februára 2007 a uznesením krajského súdu č. k. 5 To 109/07-252 z 9. mája 2007, pričom ústavný súd na základe svojich zistení z predmetného súdneho spisu zistil, že jeho sťažnosť je zjavne neopodstatnená a navyše ju nemožno považovať ani za kvalifikovanú sťažnosť, keďže neobsahuje obligatórne náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde. Za týchto okolností už nebolo potrebné zisťovať, či osobné, majetkové a zárobkové pomery sťažovateľa odôvodňujú, aby mu bol ustanovený právny zástupca na konanie pred ústavným súdom.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu nevyhovel (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. októbra 2007